

ΙΣΤΟΡΙΑ Β' ΓΥΜΝΑΣΙΟΥ

Αναγέννηση και Ανθρωπισμός (Β' Μέρος)

ΣΧΕΔΙΑΓΡΑΜΜΑ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ

Γράμματα και Επιστήμη

❖ 16ος αι. λογοτεχνική ανανέωση με χρήση εθνικών γλωσσών και εμπλουτισμό θεματολογίας

Οι κυριότεροι εκπρόσωποι:

α) Ο Μισέλ Μονταίν (με το έργο του: «Δοκίμια»)

β) Ο Θερβάντες (με το έργο του: «Δον Κιχώτης»)

γ) Ουίλλιαμ Σαίξπηρ (με τα θεατρικά έργα: «Άμλετ», «Μάκβεθ», «Οθέλος»)

δ) Ο Μακιαβέλλι (με το έργο του: «Ο Ηγεμόνας». Στο έργο αυτό: α) αναλύει την τακτική και τη συμπεριφορά που πρέπει να ακολουθεί ο ηγεμόνας για την κατάκτηση της εξουσίας, β) ανεξαρτητοποιεί την πολιτική επιστήμη από τη θεολογία και την ηθική).

❖ 15ος - 16ος αι.: εξέλιξη επιστημών, κυρίως της αστρονομίας και της ιατρικής

Οι κυριότεροι εκπρόσωποι:

α) Ο Κοπέρνικος, β) ο Κέπλερ, γ) ο Γαλιλαίος, δ) ο Παράκελσος.

Τέχνη

Αρχιτεκτονική: έμπνευση από την κλασική αρχαιότητα.

Γλυπτική και ζωγραφική:

α) απεικόνιση γυμνού ανθρώπινου σώματος

β) προβολή μύθων αρχαιότητας

γ) προβολή της φύσης

δ) θέματα με θρησκευτικό περιεχόμενο

- Τεχνοτροπίες στη ζωγραφική: α) προοπτική (= αίσθηση βάθους στις απεικονίσεις) β) τεχνική φωτοσκίασης.

❖ **15ος αι (Ιταλική Αναγέννηση ή Κουατροτσέντο): η τέχνη δέχεται επιρροές από γοτθική και βυζαντινή τέχνη**

Εκπρόσωποι αυτής της περιόδου:

- 1) Μποτιτσέλι, κυριότερος ζωγράφος
- 2) Μπενότσο Γκοτσόλι, κυριότερο έργο του: "Η πορεία των τριών μάγων" (τοιχογραφία).

❖ **16ος αι. επέκταση ιταλικής Αναγέννησης στην υπόλοιπη Ευρώπη, διαμόρφωση ενιαίου καλλιτεχνικού ρεύματος με κοινά χαρακτηριστικά, δηλ. η τέχνη της Αναγέννησης**

Εκπρόσωποι αυτής της περιόδου:

- 1) Λεονάρντο ντα Βίντσι

- ενσαρκώνει τον τύπο του "οικουμενικού ανθρώπου", αφού εκτός από ζωγράφος ήταν α) αρχιτέκτονας, β) μηχανικός, γ) εφευρέτης, δ) ιατρός κ.α.

- εφάρμοσε την τεχνική της προοπτικής (Δείτε το έργο: «Μυστικός δείπνος»).

- επινόησε την τεχνική της διαβάθμισης (= εξαφάνιση των περιγραμμάτων με στόχο τη δημιουργία αίσθησης ελαφριάς ομίχλης και ατμόσφαιρας μυστηρίου. Προσέξτε το στα έργα: «Τζοκόντα ή Μόνα Λίζα», «Ευαγγελισμός» και «Παρθένος των Βράχων»).

- 2) Μιχαήλ Άγγελος

- διακρίθηκε ως: α) ζωγράφος, β) γλύπτης, γ) αρχιτέκτονας και δ) ποιητής.

- συνδυάζει χαρακτηριστικά της αρχαίας ελληνικής τέχνης και τάσεις της εποχής του.

- σπουδαιότερο έργο του: η διακόσμηση της οροφής της Καπέλα Σιξτίνα στο Βατικανό με κύριο θέμα τη «Δευτέρα Παρουσία».

- 3) Ραφαήλ Σάντι

- τονίζει στα έργα του: α) το ανθρώπινο στοιχείο, β) την ευγένεια και γ) το πνεύμα (δείτε για παράδειγμα τις «Μαντόνες» = εικόνες Παναγίας).

- 4) Τιτσιάνο

- προσέχει ιδιαίτερα: α) το χρώμα, β) την κομψότητα, γ) τη χάρη.

- 5) Άλμπρεχτ Ντύρερ

- εκτός από χαρακτηριστικά αναγεννησιακής τέχνης τα έργα του υπάρχουν σκοτεινά στοιχεία, όπως ο φόβος και οι δεισιδαιμονίες (Δείτε τα έργα: «Αυτοπροσωπογραφία» και «Η αποκάλυψη»)

- 6) Ιερώνυμος Μπος

- Στα έργα του: α) τα θέματα είναι φανταστικά, συμβολικά και αινιγματικά, β) συνυπάρχει η πραγματικότητα με το όνειρο (Δείτε το έργο: «Ο κήπος των ηδονών»).

- Γι' αυτό θεωρείται προάγγελος του υπερρεαλισμού.

7) Πίτερ Μπρέγκελ

- ζωγραφίζει θέματα από την καθημερινή ζωή των απλών ανθρώπων
- δίνει έμφαση: α) στη λεπτομέρεια, β) στις πιστές απεικονίσεις της φύσης και γ) στις εναλλαγές των εποχών (Δείτε τα έργα: «Οι ζητιάνοι», «Οι κυνηγοί», «Τοπίο με ουράνιο τόξο»).

8) Δομήνικος Θεοτοκόπουλος (el Greco = ο Έλληνας)

- Χαρακτηριστικά των έργων του: α) τεχνοτροπία Αναγέννησης ως προς τα θέματα και την τεχνική της προοπτικής, β) επιρροές βυζαντινής ζωγραφικής στις μορφές και στην πνευματικότητα, γ) προβολή έντονων συγκινησιακών καταστάσεων.

Μουσική

- καλλιεργείται η εκκλησιαστική και η λαϊκή μουσική.
- διαφοροποιείται η μουσική από χώρα σε χώρα.
- αναπτύσσεται σημαντικά η πολυφωνική μουσική.
- εμφανίζονται οι πρώτες μορφές κονσέρτου και συμφωνίας (τέλος 16ου αι.).